

Quan la cartografia ensenya un poc més

Des de ben menuts hem vist mapes, hem estudiat mapes i hem dibuixat mapes, però no tota la cartografia és igual ni ens diu el mateix ni de la mateixa forma.

**ATLAS DE LA GLOBALIZACIÓN. COMPRENDER
EL ESPACIO MUNDIAL CONTEMPORÁNEO**

**MAIRE-FRANÇOISE DURAND, PHILIPPE COPINSCHI,
BENOÎT MARTIN I DELPHINE PLACIDI**

189 PÀGINES / 978-84-370-7193-0 / 25 EUROS

PUV, VALÈNCIA, 2008

La cartografia és la simple transposició d'un espai a un altre, de l'espai real a l'espai reduït i simplificat del paper, i en teoria és un procés objectiu. Tanmateix, ja fa temps que se'n va demostrar la ideologització molt sovint sota fórmules subliminars, i que s'agreguà en passar del portolà que es llegia damunt d'una taula i en totes les direccions, al mapa al s. XVI. De fet, la imatge cartogràfica es transforma en iconogràfica quan el nord es presenta sistemàticament a la part de dalt. Una projecció que en la tradició europea medieval, occidental i bizantina, situa els valors positius a la part superior i els negatius a la inferior (cel-infern, cap-extremitats, esperit-cos...)

Tot tenint en compte aquestes consideracions, el volum que presentem ens explica els grans canvis geopolítics, demogràfics, econòmics, socials i culturals des d'un enfocament interdisciplinari, tot prioritzant els problemes, processos i desafiaments del nou mil·lenni, com una mena de síntesi de l'estat del món en 2008.

Però què té de diferent aquest atlas? En primer lloc, la diàfana explicitació dels seus objectius i la confecció de la informació reflectida que ofereixen els professors Joan Romero i Bertrand Badié; en segon lloc, la seua estructura en-

focada a través de problemàtiques socials com ara els espais contrastats (rics i pobres, viure i morir, malalties, educació...), la regionalització del món, els actors transnacionals, les obediències entre estats, pau i guerres, les noves regulacions (medi ambient i contaminació, dinàmiques comercials, govern mundial, energies sostenibles...) i la globalització a Xina (tema a què dedica un capítol sencer); en tercer lloc, destaca la utilització de la projecció de Bertin 1953 en els mapes en detriment de la de Mercator, i en quart lloc la profusió de gràfiques i dades, així com comentaris molt seleccionats i que no es troben fàcilment.

Completa el volum un actualitzat mapa del món de 2008, amb la inclusió de Montenegro i el Sàhara occidental, plantilles mudes del mapamundi, índex de lèxic, relació de sigles, mapes, gràfics, comentaris sobre les fonts emprades, un índex detallat i una bibliografia de llibres i webs agrupada per diferents temes amb un predomini absolut dels originals francòfons. Ara bé, s'hi troba a faltar la utilització de la cartografia Peters i alguns quadres amb les dades bàsiques de cada país (superfície, població, PIB...).

□ Enric Ramiro

Lletres Valencianes, n° 25